

**Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Київське вище професійне училище водного
транспорту»**

План–конспект уроку

РН 1.3 Тема програми 32: Глистяні захворювання та їх профілактика
Тема уроку 2: Поняття про гельмінти та гельмінтози, геогельмінти та їх профілактика. Біогельмінти та їх профілактика.

Мета:

формування навчально-пізнавальної компетентності:

ознайомити здобувачів освіти з поняттями «гельмінти, гельмінтози, геогельмінти, біогельмінти»;

сприяти розвитку мови, мислення, пам'яті, сприйняття, уяви, спостережливості, активності й самостійності здобувачів освіти;

формувати екологічну свідомість, розуміння взаємопов'язаності усіх мікробіологічних процесів у природі.

формування ключових компетентностей: уміння вчитися:

комунікативної: розвивати навички вести дискусію;

інформаційної: розвивати навички роботи із джерелами інформації;

загальнокультурної: прищеплювати прагнення до навчання; розширювати світогляд здобувачів освіти.

методична мета – впровадження в практичну діяльність інтерактивних та проблемно-пошукових методів навчання.

Тип уроку: урок-засвоєння нових знань.

Міжпредметні зв'язки: «Екологія», «Охорона праці», «Біологія», «Спеціальна технологія», «Матеріалознавство».

Методи і прийоми: розповідь викладача з елементами бесіди, евристична бесіда, дискусія, робота зі схемою та таблицею, демонстрація презентації та відеоматеріалів, усне опитування, метод коментування, робота з підручником, робота в групах, «Мікрофон».

Форми навчання: групова, індивідуальна, фронтальна.

Матеріально-технічне забезпечення: посібник, схема, картки-завдання, презентація, мультимедійне обладнання, відеофільм.

План уроку

1. Поняття про гельмінти, гельмінтози
2. Епідеміологічна характеристика гельмінтозів та їх профілактика

1. Поняття про гельмінти, гельмінтози

Гельмінтози - це захворювання, що викликаються паразитарними організмами - гельмінтами (глистами). Усього відомо близько 250 видів гельмінтів, здатних інвазирувати (заражати) людини. Вони відносяться до двох типів тваринного світу: плоскі черви (Plathelminthes) - включають клас стрічкових черв'яків (цестоди) і клас сосальщиків (трематоди); круглі черв'яки (Nemathelminthes).

За величиною гельмінти значно відрізняються один від одного. Серед них є і дуже дрібні - 0,5 мм і дуже великі - 10-15 м і більше. Одні види гельмінтів паразитують у кишечнику, інші воліють печінка, легені, мозок.

Біологічної особливістю розвитку гельмінтів є циклічність їх розвитку, тобто кожен гельмінт проходить стадії личинки, статевозрілої форми і яйця. Особливості життєвих циклів гельмінтів покладені в основу їх епідеміологічної класифікації (табл. 12). Розрізняють три основних види гельмінтів:

Геогельмінти - це черв'яки, у яких дозрівання яєць до інвазійного (паразитарного) стану відбувається в ґрунті, тобто поза організмом господаря.

Біогельмінти - черв'яки, цикл розвитку яких відбувається зі зміною господарів, тобто в їх життєвому циклі є основні і проміжні господарі. В організмі проміжного господаря (людини або тварини) проходять стадії яєць і личинок, в остаточному хазяїні (людини або тварини) - гельмінт досягає статевої зрілості. Личинки деяких біогельмінтів послідовно розвиваються в організмі господарів двох різних видів, з яких перший носить назву проміжного, а другий - додаткового.

Контактні гельмінти - це черв'яки, яйця яких швидко дозрівають (протягом декількох годин) і зараження ними відбувається найчастіше при контакті здорової людини з хворим.

Можлива аутоінвазія (самозараження).

Людина заражається гельмінтами двома шляхами: через зовнішнє середовище, інвазованих яйцями гельмінтів, або споживаючи в їжу проміжних господарів гельмінтів - м'ясо великої рогатої худоби, свиней, рибу, які містять личинки гельмінтів.

На поширення гельмінтів впливають природні географічні умови (клімат,

характер ґрунту, наявність необхідних господарів і переносників і т.д.) і соціальні фактори (спосіб життя, звичаї, комунальний комфорт, санітарний благоустрій, санітарна культура та ін.)

2. Епідеміологічна характеристика гельмінтозів та їх профілактика

Види	Захворювання	Джерело інвазії	Способи зараження	Профілактика
Гельмінтози	Аскаридоз Анкилостомоз Некатороз Стронгілоїдоз Трихоцефалез	Хвора людина, ґрунт, вода, овочі, фрукти	Через рот, немиті руки, фрукти, овочами, водою	Дотримання особистої гігієни, охорона ґрунту від забруднень, вияв та лікування хворих бактеріоносіїв
Біогельмінтози	Альвеококкоз Дифіллоботриоз Опісторхоз Теннарінхоз Тенноз Трихинелльоз Фасциолез Ехінококкоз Шистосомоз	Хвора людина, проміжні господарі, переносники	Через рот з продуктами і тваринного походження (м'ясо, риба), через переносників	Охорона зовнішнього середовища від забруднень, достатня термічна обробка м'ясних, рибних продуктів. боротьба з проміжними господарями та переносчиками, ветсанконтроль м'ясних продуктів, виявлення та лікування

				хворих та бактеріоносії в
Контактні гельмінтози	Гіменоліпидоз Ентеробіоз	Хвора людина, предмети домашнього вжитку	Через рот, брудними руками, предметам и домашнього вжитку	Дотримання особистої гігієни, обеззаражування предметів домашнього вжитку. виявлення та лікування хворих та бактеріоносії в

Домашнє завдання

1. Вивчити програмний матеріал за конспектом
2. Дати відповіді на тестові запитання за посиланням:
<https://naurok.com.ua/test/glistyani-zahvoryuvannya-ta-h-profilaktika-1482142.html>